

*'Ik heb wel het gevoel
dat ik eerst ergens voor moet
werken. WIL IK HET
ECHT VERDIENEN'*

GUITIGE GAITE

Gaite Jansen over haar nieuwe film,
schoonheid en racisme.

JE BENT NOG HARTSTIKKE JONG. HOE IS HET ZO SNEL, ZO VER GEKOMEN? 'Het voelt voor mij niet als een keuze om te acteren. Vanaf m'n zesde heb ik toneellessen gekregen. Het is gewoon mijn wezen. Ik kan me ook niet herinneren dat het ooit anders was. Het begon met een drang om te spelen en dat ontwikkelde zich tot een drang om verhalen de wereld in te sturen.'

WELK VERHAAL VERTELT JE NIEUWE FILM HOE DUUR WAS DE SUIKER?

'Over de slavernij, die honderdvijftig jaar geleden werd afgeschaft. De film is gebaseerd op het boek *Hoe Duur was de Suiker* van Cynthia McLeod en volgt de levens van een jonge slavin en haar slavendrijfster, Sarith.'

WAT IS DAT VOOR IEMAND, DIE SARITH?

'Zij krijgt haar hele leven te horen: "Jij bent een prinsesje, je bent de mooiste van heel Suriname. Jij kunt alles krijgen wat je wilt." Ze groeit op met Mini-Mini, haar huisslavin, met wie ze tegelijkertijd wordt geboren. Samen worden ze oud. Centraal staat de vraag hoe Sarith omgaat met die weelde.'

WAAROM IS HET BELANGRIJK DAT DEZE FILM IS GEMAAKT?

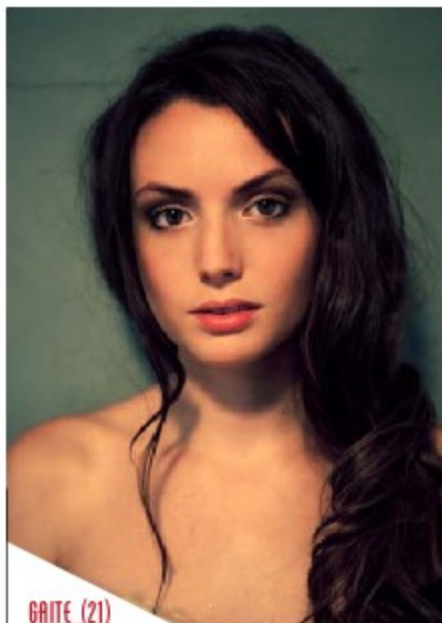
'Voordat ik aan de film begon, wist ik niet veel van de slavernij. Ja, ik wist dat het bestaat heeft. Slavernij was voor mij een abstract begrip. Maar nu ik in de koets heb gezeten waar de zwarten achteraan moesten rennen, is het voor mij concreet geworden.'

IEDEREEN IS HET ER TOCH WEL OVER EENS DAT ER DESTIJD'S VERWERPELIJKE DINGEN ZIJN GEBEURD?

'Nou, je kunt je afvragen of het wel helemaal voorbij is. Het discrimineren is niet afgelopen. Je beseft het niet zo, want als blanke heb je er geen last van. Natuurlijk hoef je niet op straat naar een donker iemand toe te lopen en te zeggen: "Yo! 150 jaar geleden hè? Het spijt me, man". Dat zou raar zijn.'

HOE WIL JE DAT MENSEN NAAR JOU KIJKEN?

'Eh, eigenlijk gewoon als iemand die heel

GAITE (21)

Terwijl actrice Gaitje Jansen nog studeerde aan de Toneelacademie in Maastricht speelde ze al in een twintigtal producties, zoals de serie *In Therapie*, televisiefilm *Met Donker Thuis* en de speelfilm *Lotus*. Voor haar hoofdrol in *170 Hz* werd ze vorig jaar genomineerd voor een Gouden Kalf. Na een lange bewerkingstijd gaat de film *Supernova* op 3 oktober in première. *Hoe Duur was de Suiker*, geschreven en geregisseerd door Jean van de Velde, over de relatie tussen een Nederlandse meesteres (Gaitje Jansen) en haar Surinaamse huisslavin (Yootha Wong-Loi-Sin), vormt op 25 september de openingsfilm van het Nederlands Film Festival. In het komende theaterseizoen loopt Gaitje stage bij Toneelgroep Amsterdam.

graag iets wil en zo hard mogelijk werkt om dat te verwezenlijken.'

HOE GA JE OM MET DE PUBLICITEIT?

'Tsjja. Soms denk ik dat het pas interessanter wordt, naarmate ik meer bagage heb. Gaat het dan wel over wat je doet of gaat het over wie jij bent en is dat wel zo interessant? Het is een beetje paradoxaal, want enerzijds lees ik graag bladen met lange interviews met acteurs en actrices, maar anderzijds denk ik snel: is het wel leuk als ik dit vertel? Het is een beetje dubbel.'

VIND JE DAT JE IN BESCHERMING GENOMEN MOET WORDEN?

'Ik wilde zeggen "nee", maar dat is heel dom want ik wórd al beschermd. Ergens misschien wel. Maar ik heb wel het gevoel dat ik eerst ergens voor moet werken, wil ik het echt verdienen.'

JE HEBT HET GEVOEL DAT JE HET NU NIET VERDIENT.

'Nee. Ik ben 21, wat weet ik nou? Ik wil iets kunnen vertellen waarvan het zin heeft dat ik het vertel. Niet over de jurk die ik draag. Moet ik niet meer gezien en gelezen hebben voordat ik zeg: "Moet jij eens luisteren?"'

ZOU JE JEZELF OMSCHRIJVEN ALS IJDEL?

'Soms wel. Acteurs zijn over het algemeen ijdel. Ze vinden het in ieder geval niet erg om door duizenden mensen te worden bekeken.'

IS HET VERSLAVEND?

'Het is wel noodzakelijk om vrienden te hebben. Om liefde te krijgen van mensen die expliciet of impliciet zeggen dat je leuk bent, maar aandacht in de zin dat mensen naar je fluiten of in bladen staan is niet verslavend.'

HET ZIJN VAAK MENSEN DIE AANDACHT KRIJGEN, DIE DAT NIET ZO BELANGRIJK VINDEN.

'Da's waar. Maar als je verrimpeld bent en uitgezakt, is er geen knappe kerel meer die naar je fluit. Het is allemaal eindig.'

ZIE JE ER TEGENOP OM JE SCHOONHEID TE VERLIEZEN?

'Ik zie op tegen het moment dat mijn lijf ouder wordt, maar mijn ziel nog jong is. Vastzitten in een vermoeid lichaam, dat lijkt me niks. Ik vind wel dat ouderdom er gewoon mag zijn. Maar het is typisch iets voor nu om er zo sterk over te denken, terwijl dat dan straks anders is.'

...MINDER CINGENIEK?

'Ik kijk er tegenop omdat je op een bepaald moment niet meer gevraagd wordt voor de rollen waar je in principe wél geschikt voor bent. Alleen willen ze je dan niet meer. Uiterlijk speelt een grote rol in deze wereld.'